

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Henderson 6628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolice po razpisalnih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 182 Tues., Sept. 17, 1946

Kongresni odsek o Jugoslaviji

Mrs. Frances P. Bolton, kongresnica iz 22. ohijskega okraja je bila s kongresniki: Thomas Gordonom, Joseph Ryterjem in Karl Mundtom — poslana od poslanske zbornice v Evropo, da tam pregledajo razmere ter o tem zbornici poročajo. To so ob imenitvi tudi storili in v naslednjem prinašamo v prevstavi njih poročilo glede Jugoslavije.

I.

Obiskovalec Jugoslavije v oktobru 1945 je imel priliko, da si je na lastne oči ogledal laboratorij Balkana, ki je bljuval iz sebe vojno in prekucije že od nekdaj.

Od vseh balkanskih držav je Jugoslavija danes morda najbolj tipični teren, s katerega se lahko opazuje puljenje in pritisk v vsaki balkanski deželi. Tukaj lahko najdeš monarhiste, komuniste, konservativce, liberalce in takozvane demokratične partije, razdeljene v pol ducata strank. Tukaj človek lahko opazuje, kako se je komunizem dvignil med vsemi malimi strankami, najboljše organiziran in najbolj aktiven ter kako je s silo, močjo in pravcatim terorizmom prišel do kontrole vlade.

V Jugoslaviji so nam mornariški, vojaški in državnega oddelka opazovalci povedali, da so razmere, ki jih bomo videli v zvezi s komunističnimi aktivnostmi približno iste, kot prevladujejo v Bolgariji in Romuniji. Toda nekateri naši opazovalci so izjavili, da so te razmere v Jugoslaviji slabše, kot so v Bolgariji in Romuniji. Drugi zopet pravijo, da so prav take. Toda videti je, da obstajajo iste komunistične aktivnosti v vsaki teh dežel in da se razvijajo po istem vzorcu približno enako v Romuniji, Bolgariji in Jugoslaviji.

V Jugoslaviji vlada maršal Tito s svojimi uradniki prav tako, kot vladajo možje v Kremli Rusijo. Tito ima mogoče 15 do 19 odstotkov mestnega prebivalstva za seboj, od 5 odstotkov in manj po vaseh in po deželi. Z armado od 700.000 do 800.000 mož ter močnimi oddelki čet, korakajoč s strojnimi po ulicah Belgrada ter postavljenih pred javnimi poslopji kot straže, mu je mogoče vzdrževati red in sebe na poziciji.

V Belgradu smo imeli posvetovanje z dr. Sergejčikom, direktorjem UNRRA, maršalom Titom, podpredsednikom vlade Edvardom Kardeljem, predsednikom parlamenta Ivanom Ribarjem in njegovim podpredsednikom, Moša Pijadeom; dd. Savo Kosanovičem, dr. Milanom Grolom, bivšim premierjem, z ameriškim poslanikom Richardom C. Pattersonom in člani njegovega štaba ter z našimi vojaškimi in mornariškimi atašaji. Bili smo tudi gostje dr. Ribarja pri kosilu v hotelu Majestic, kjer smo stanovali in kjer smo imeli tudi dovoljenje prosto govoriti. Imeli smo časnikarsko konferenco ravno pred odhodom v Budimpešto.

Iz posvetovanja z ruskim direktorjem UNRRA, dr. Sergejčikom in njegovim štabom, smo bili ojačeni v našem prepričanju, da tisti, ki v dovolj velikem sorazmerju ne prispevajo za UNRRA, naj bi ne smeli imeti direktorske pozicije v poslovanju iste. Dalje smo bili ojačeni v veri, ki smo jo dobili pri našem opazovanju na Poljskem, Češkem in drugod, da ima UNRRA veliko preskušnjo v mednarodnem sodelovanju in upravi na račun stradalih žensk in otrok v osvobojenih krajih.

Da so take razmere pri UNRRA je vzrok ta, ker so bili načrti vnaprej narejeni slabo ali nezadostno. Zed. države, na primer, ki same doprinajajo za UNRRA 72 odstotkov vsega relifa, imajo vse premalo avtoritete pri razdelitvi relifa, da bi dobili pomoč res ljudje, ki so jo najbolj potrebni. Zato priporočamo, da kadar bo UNRRA prenehala, naj bi se delila pomoč potrebnim potom posebne mednarodne organizacije, ki bi bila direktno pod oblastjo združenih narodov.

Vsi ljudje v Jugoslaviji so prepričani, da je Jugoslavija upravičena do reparacij od Italije kot tudi od Nemčije. Jugoslovanski uradniki so nam naštevati brez števila stvari, ki so jih Italijani odpeljali iz Jugoslavije tekom okupacije. Zato je dežela povsem upravičena do obškodnine za uprabo blago in za vse, kar so Italijani razbili in uničili po Jugoslaviji.

Dalje so nam uradniki v Jugoslaviji dokazovali, da mora pripadati Trst z vso okolico Jugoslaviji. Zanje je to pristanišče najbolj važno za izhod na Jadran, zato Jugoslavlani morejo zapopasti, zakaj bi bilo dano to pristanišče poraženemu sovražniku in ne Jugoslaviji, ki se je tako junaško borila na strani združenih narodov.

Zanimivo luč na pozicijo maršala Tita nam je dal nek odličen zabeležen v Jugoslaviji, ki nima sicer službe pri vladi. Vprašali smo ga: "Ali je Tito hlepec Rusije, ali samo prostovoljno sodeluje z Rusijo?"

Odgovoril nam je: "Vsakega nekaj! Razumeti je treba, da se je Tito izučil v Rusiji, se je boril v ruski armadi in je dolgo delal v komunistični stranki. Zdaj je postal del ogromne mednarodne kominterne in jo mora ubogati do pičice. Ne glede na to, koliko zločinov je izvršil, Tito mora zdaj naprej igrati svojo vlogo, ker nazaj ne more več. Zato bo igral z Rusi, ker tudi če bi želel sodelovati z zapadnimi demokracijami, je šel predaleč s komunizmom, da bi mogel proči ali nazaj, ker bi bilo eo zanj nevarno.

(Konec jutri.)

BESEDA IZ NARODA

Javno vprašanje rojakom Slovincem

"Ak' pa u Kosovo se zdrav povratim, videt čemo, ko je vera, ko nevera..."

Sem jugoslovanski begunec, Slovenec, rezervni oficir in jugoslovanski državni uradnik, star 51 let, od rane mladosti jugoslovansko orijentiran in borec za jugoslovansko idejo. Iz prve svetovne vojske sem odnesel 12 težkih ran, ki me pa niso prizadevale tako, kot minila vojna. Zapustiti sem moral svojo nad vse ljubljeno, težko preizkušeno, v krvi plavajočo domovino, kjer vlada rop, umor in doslej nezapamčen teror, kjer oče ni varen pred sinom, in ta ne pred očetom, kjer mati ne zaupa hčeri, hči ne materi, kjer brat ne pozna brata in sestre, sestra ne svojega rodnega brata. Žrtvoval sem tej materi domovini vse dosežanje življenje, poklonil in žrtvenik domovine vse dosežanje življenje, eksistenco, imetje in rodnega ime edince in stojim v tem tujem sovražnem svetu gol in bos navezan na miloščino, ki jo dajejo zapadni zavezniški, pri tem pa ostal poln vere, da ne bo zmagala laž in prevara in trdno odločen v borbi za pravico in poštenje žrtvovati svoje borno življenje.

Po vsem, kar sem imel priliko čitati iz stare domovine sem "izdajalec" in to samo radi tega, ker sem usmeril svoje delo odgovarjajoče položeni prisegi domovini, državi, narodu in kralju, ki nam je simbol uresničenja ideje ujedinjenja vseh Jugoslovancev. Jako nagla, verujete, prenela je bila Vasa sodboda o nas, ki smo ostali na tej poti.

Laška in nemška okupacija Slovenije, težko je reči, katera od obeh je bila krutejša, me je zatekla v službi prometnega kontrolorja na železniški direkciji v Ljubljani. Za časa okupacije se je razvijal na naših železniških progah, pred vsem na liniji iz Dunaja v Trst, izredno močan promet operativnih vojaških sil osovniških zaveznikov, za Italijo, Afriko, iz Italije na rusko bojišče in obratno, prevažala se je vojna roba iz tovarna na bojišče, nafta in benzin za potrebe v Italiji in na bojiščih. Na svojem službenem mestu sem imel možnost točnega vpogleda v ves ta veliki vrvež transporta za vojsko, kar je bilo drugim očem prikrito.

Naravno ne bi zavezniška informativna služba bila vredna svojega slovesa, ako je to ne bi zanimalo in prav nič me ni iznenadilo, ko se je nekega dne pojavil pri meni (ne radi mene, temveč radi moje službene funkcije) zaupnik te službe (pred par meseci so ga jugoslovanski komunisti ujeli in ga skrivaj brez sodbe spravili v sveta, radi njegovega delovanja za zapadne zavezniške) in mi kratko brez ceremonij obrazil, da potrebuje anglo-amerikanska tajna obveščalna služba točne podatke o vseh prevoznih na naših železniških linijah in da se računa z vso sigurnostjo, da bom kot patriot in rezervni oficir storil svojo dolžnost in doprinesel svoj delež k borbi proti okupatorju in skupnemu sovražniku. Navedel je, da se v polni meri zaveda, da on i obveščevalna služba vse nevarnosti in rizika takega posla posebno v danih okoliščinah, zato se mi pa prepustila in imperativno nalaga v dolžnost, da sam po svoji uvidenosti ta posel organiziram, skrbim z vsemi sredstvi, da ostane vse tajno, da se krijem kakor vem in znam v primeru nevarnosti,

da se me zaloti, pa mi je dolžnost, da pobegnem, če pa to ne bi bilo mogoče, da se končam in tako preprečim, da bi mogel okupator zadevo slediti. (V to svrhu prejeto pištolo so mi zavezniški v begunstvu spravili iz mojih rok.) O obljubah priznanja za to delo molčim, današnje moje stanje dovolj zgovorno priča. Ne bil bi jaz, ako se temu pozivu ne bi odzval. Organiziral sem obveščevalno službo na železnici in ta aparat je funkcionalen brezhibno do pred zloma Nemčije in tudi, ko smo bili izdani Gestapu in sem moral bežati ter se skrivati je moj aparat delo nadaljeval in ga je dokončala moja žena, tudi železniška uradnica, ki mi je bila ves čas najboljši sodelavec, ter deli sedaj z menoj isto žalostno usodo. Dnevno ob določeni uri je bilo za minuli koledarski dan na določeno mesto dostavljeno na stroj pisano poročilo 8 do 10 strani, v katerem je bil podan natančen pregled vsega prevoženja do slehernega vagona na naših železniških linijah, s točnimi podatki nakladalne in namembne železniške postaje, vrste robe in značaja transporta z načelimi ugotovitvami pri vojnih transportih. Te podatke se je sporočalo po tajnih radijskih oddajnih postajah na Allied Headquarters. Moji sodelavci so bili možje na mestu, vsa dolga leta pod največjimi okolnostmi okupacije niso klonili in omagali, ponosni so bili na to, da sodelujejo v borbi proti skupnemu sovražniku na strani zapadnih demokratičnih sil in niso se plašili prav nobene nevarnosti, ki jim je stalno pretela s strani laške oz. nemške vojske, fašistične milice, karabinerjev, laške policije, laškega uradništva in Gestapa.

Pri tem ne smete misliti, da je bil eden ali drugi navedenih okupatorskih organov kaj boljši, vsi so bili enako nevarni in zasledovali isti cilj, ki je neusmiljeno trebil naš narod. Tej nevarnosti se je pridružila pa še večja nevarnost s strani Titovih komunistov, ki so smatrali že tedaj vsako simpatiziranje z Anglo-amerikanci za veleizdajo, da niti ne omenim sodelovanja na to stran. Idealnega sodelavca naše službe, železniškega uradnika in rezervnega oficirja, ki jim je padel v roke so radi tega sodelovanja mučili in umorili na nepopisno grozen način. Tako so eksemplarno kaznovali delovanje za zapadne t. j. anglo-amerikanske zavezničke, ki so jih deklarirali kot sovražnika štev. 1.

In danes, ko je vse to za nami, smo morali doživeti nezoziraje se na to, da smo bili s strani teh naših zaveznikov, že od prvega, globoko razočarani, še to, da smo radi tega, ker smo begunci v očeh naših bratov, ki žive svobodno v pravi demokraciji, ki niso izkusili gorja in groze minule vojske, niti 2.000 letne laške kulture, ne nemškega militarističnega gestapovskega škornja, "izdajalci" in to samo zaradi tega, ker se tako hoče krvavemu režimu nasilja in terorja, ki je bil vsiljen našemu narodu kljub odporu, s kumovanjem zapadne demokracije pod pretezo, da podpirajo naš osvobodilni boj, dejansko so pa podprli največjo in najkrvavejšo komunistično boljševiško revolucijo in spravili našo domovino pod najhujši avtoritativni režim, ki ga človeštvo pozna. In to vprašamo, s kakšno pravico, in kot odgovor zveni, obračaj kakor hočeš, s pravico močnejšega, t. j. s pravico pesti.

Na podlagi navedenega Vas vprašamo, dragi bratje, prav iskreno, kdo je izdajalec? Kaj in koga smo izdali? Lepo se pomenimo, kot se ljudem in bratom spodobi in prepričan sem, da bomo prišli na to, da je bila izrečena sodba preneljena, česar pa vam zameriti ne moremo, saj ste tako daleč od pozorišča strašne tragedije, z našim strahotno preizkušnim narodom.

Bratje, glejte na dogodke z odprtimi očmi, presočajte trezno in mirno, ne sodite, da ne boste sami sojeni in imejte pred očmi, da je zaenkrat kominterne še močnejša od atomske bombe.

Sprejmite bratske pozdrave, Ferdo.

V Italiji, na Vidov dan, 1946.

Novice iz Willarda

Willard, Wis. — V eni zadnjih številk Ameriške Domovine sem poročal, da je moral Frank Klanchar (Lunkatov) v bolnišnico v svrhu operacije. Po operaciji je bilo videti, da se mu zdravje obrača na bolje. A čez par tednov ga je napadla pljučnica, kateri je tudi podlegel.

Pokojni je bil ob času smrti star par mesecev manj kot 73 let. Doma je bil iz Žerovnice, župnija Grahovo. S svojo družino je živel več let v Jolietu. Zanjih 17 let pa je živel tu v Willardu pri družini Mr. Frank Lunka, pri svoji sestrji, katera pa je umrla pred štirimi leti. Pokojni zapušča šest otrok, ki so pa že vsi odrasli, v Ely, Minn., pa zapušča sestro Mrs. Tomšič.

Pogreb s sveto mašo je bil v torek 10. septembra. Naj mu bo Bog usmiljen sodnik. Preostalem naše sožalje.

Ludvig Perushek, zastopnik Am. Domovine.

Pozdravi iz Kanade

Timmins, Ont., — Kanada. — Nahajam se tukaj v Kanadi že en mesec. Prav lepo je tukaj in svež čist zrak. V tem kraju je tudi nekaj Slovincem, večina doma z Dolenjskega, naših Primorcev je tu prav malo.

Seznanila sem se z večimi našimi Slovenci. Slučajno sva prišla skupaj z Mr. Louis Rusom, z bratom Antona Rus iz Union Ave. v Clevelandu. Prav tako sem se ssešla tudi z Mrs. Stefi

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje z 1. strani) mečejo Amerikanci vse Slovence v en lonec in smo za nje vsi — titovci, vsi zločinci.

POBEG KOMUNISTA TAVČARJA IZ GORIŠKE BOLNICE. — Pred časom je policija aretirala proslulega partizana Viktorja Tavčarja iz Mirna pri Gorici. Ob tej priliki je rdeči terorist, ki ima na vesti več zločinov, hotel uteči roki pravice. Policija je streljala za njim, ga ranila in ga kot ranjenca zaprla v bolnišnico v ulici Brigata Pavla. Radi te aretacije so bili gorški partizani zelo zaprepaščeni, kajti izgubili so pajdaša, ki je mnogo vedel, mnogo pomenil in bi lahko mnogo izdal. Po Mirnu in okolici se je takoj začelo šušljati, da je Tavčarja treba rešiti, "ugrabit" zaveznikom. Ta namera je postala takorekoč javna tajnost in je prišla na ušesa tudi zavezniški oblasti v Mirnu, ki je o zadevi informirala pristojne kroge v Gorici. Kljub temu niso bili izvedeni primerni protiukrepi in je bil Tavčar 6. avg. okrog desetih zvečer "ugrabljen" in odpeljan iz bolnišnice, v kateri je radi ranitve ležal zastražen. Pod pretezo, da iščejo zdravniško pomoč, je udrlo v bolnišnico šestoro oboroženih zločincev, ki so ustrašovali bolničarje, obstrelili policaja, ki je stražil Tavčarja, njega pa odnesli na pred vrati stoječi avtomobil ter se z njim odpeljali neznano kam. Vsi pošteti ljudje se zgražajo in ostro obsojajo malomarnost odgovornih činiteljev. Zgodba je najlepša slika divjih

iskreno, kdo je izdajalec? Kaj in koga smo izdali? Lepo se pomenimo, kot se ljudem in bratom spodobi in prepričan sem, da bomo prišli na to, da je bila izrečena sodba preneljena, česar pa vam zameriti ne moremo, saj ste tako daleč od pozorišča strašne tragedije, z našim strahotno preizkušnim narodom.

Vsi se imajo tukaj prav dobro, a vendar si vsi žele v Zed. države, ker tukaj ni tovarov, ampak le zlate jame, kjer kopljejo zlato rudo. Jaz se počutim prav dobro tukaj. Pozdravljam vse sorodnike, prijatelje, naše odjemalce ter direktorje Slovenske delavske dvorane na Prince Ave. Prav lep pozdrav tudi vsem čitateljem Ameriške Domovine.

Mrs. Rože Vatovec.

— V zadnjih petih letih se je znižalo prebivalstvo na farmah za skoro 5 milijonov, kar pomeni znižanje prebivalstva od 30 na 25 milijonov.

George Szell, dirigent Cleveland Orchestra naznanja celoten program za 29. sezono simfoničnih koncertov, ki bodo podani v Severance dvorani ob četrtkih in sobotah. Prva dva koncerta bosta podana 17. in 19. oktobra. George Szell bo dirigiral sam 15 izmed 20 parov teh koncertov. Po dva koncerta pa bodo dirigirali gostje-dirigenti Bruno Walter, Georges Enesco in Igor Stravinski, ki bo dirigiral orkestru, ki bo proizvajal njegove lastne skladbe; dva programa pa bo dirigiral Rudolph Ringwall.

Vsi, ki žele dobiti sezonske vstopnice, naj se priglasijo čimprej, kajti mnogo vstopnic je že sedaj razprodanih. Za četrtke koncerte je le še malo vstopnic na razpolago. Več pojasnil glede sezonskih vstopnic debite v Severance Hall ticket uradu.

razmer, ki danes vladajo na Primorskem.

POLITIČEN UMOR. — Partizani pobijajo svoje politične nasprotnike tudi v A pasu. Bivši jugoslovanski častnik Kamilu Slavnić se je pred časom naselil na področju A v Julijski krajini. Kmalu je videl, kako je fašizem opustošil slovensko šolstvo in kako radi pomanjkanja slovenskih šol trpi vzgoja slovenskih otrok. Kot zaveden Slovenec je želel postati učitelj — vzgojitelj. Vpisal se je v "učiteljski tečaj," ki ga je v Trstu ustanovila zavezniška šolska uprava. Ob sobotah in praznikih je posecal s svojo ženo Komen na Krasu (cona A), kjer je doma. Tako je napravil tudi na Marijin praznik 15. avgusta. Ko se je zvečer okrog desetih vračal z ženo s prijateljskega obiska, ga je v zasedi čakal političen bandit, ki je oddal nanj več strelav. Zadel ga je v osrčje in mu prestrelil žilo odvodnico. Uboga, obupana žena ga je zavlekla do stanovanja, kjer je izdihnil.

UGRABITEV V ROČINJU. — V Ročinju ob Soči so se ljudje močno začeli upirati komunističnemu nasilju. Tamošnji terenci in njihovi pajdaši so zato divji, pobesneli. Pred dnevi se jih je zbrala večja tolpa in s silo ugrabila mladega Ročinjca, ki jim je bil na poti. Roparji so s svojo premočjo fanta pobili na tla in potem spravili preko Soče proti Avčam, kjer je za pas B. Tam so nesrečnega oddali OZNA-i. Ko se je po izvršenem zločinu deveterica partizanskih

roparjev vračala nazaj preko Soče, jih je počakala zavezniška policija, jih prišla in odpeljala v goriške zapore.

Če verjamete al' pa ne

Opaležev Tine je imel eno samo napako, kakor je rekla njegova žena in sosedje — prerad in prevečkrat je pogledal kakšno dno ima kozarec, ali z drugimi besedami rečeno — strašno rad se ga je natreskal. Drugače je bil pa od sile dober človek in delavec, da malo takih — kadar je delal. Kadar je prišel pa njegov čas (najraje ob spremembi lune) je začel pa piti in se je nacejal po nekaj tednov skupaj. Njegova žena si je mnogo prizadevala, reva, da bi ga spravila na pravo, to se pravi na trezno pot, pa je toliko zaleglo kot v uh me piš. Tine je ostal stari Tine. Kadar ga je začela ščemeti goba v grlu, bi ga niti šest parov konj ne obdržalo doma. Ženi se je zdelo škoda, dobrega moža, pa škoda denarcev, ki jih je možiček pognal po žejnem grlu. Saj veste, kako je.

Posvetovala se je s tem, posvetovala z onim, kaj bi napravila, da bi ga spreobrnila. Ta ji je svetoval to, druga ona, pa noben ni bil kak pravdanski nasvet. Nekateri so ji svetovali, naj bi ga naravnala k pameti izlepa, drugim se je zdel bolj pripraven kak first class štokovnik.

"Ne bo šlo," je rekla žena, "saj sem že poskušala na lep in na grd način. Kadar je nadelan, mu lahko prerečem vse, pa se mi bo samo režal. Kadar je pa trezen, je pa tako dober z menoj, da nimam srca za kako slabo besedo. Sama ne vem, kaj bi storila."

"Kaj pa, če bi ga enkrat pošteno oplasil?" svetuje onkava strina.

"Boš hudnika oplasil," menit sosed Blažon, ki je bil tudi na tem mednarodnem posvetovanju. "Kolikor jaz Tineta poznam, se ne boji ne biriča ne hudčiča. Kaj drugega pogruntajmo, ljudje."

"Jaz pa pravim, da bo prišel Tine k pameti, če bo enkrat pošteno preplašen," zagovarja strina svoj nasvet.

"No, bi rad vedel, kako ga boš oplasil," jo sosed zaničljivo zavrne.

"Napravimo tako, da bo mislil, da je umrl. To ga bo spravilo od pijače za vse večne čase. Le mene poslušajte in me ubogajte," vneto govori strina ter razloži cenjeni zbornici ves svoj načrt. No, pa so sosedje, ki so hoteli Tinetu samo dobro na tem svetu, sprejeli njen predlog. Preskrbeli so krsto in čakali, da je Tine nastopil svojo običajno domačo zabavo. Ko se je privlekel dobrih nadan domov in zasmrčal na postelji, so ga lepo položili v krsto, prižgali okrog nje sveče, pustili enega izmed sosedov v sobi za varha in odšli.

Čez čas se Tine zbudi, pogleda in ves začuden gleda okrog sebe. Ko vidi tistega možkega tam na stolu, ga vpraša:

"Kje pa sem?"

"Umr! si," mu je ta z zamolklim glasom odgovoril.

"Umr!" se začudi Tine, "kak

ko dolgo sem pa že mrtev?"

"Tri dni."

"Glejte, glejte, torej sem mr

tev," momlja Tine sam s seboj.

"Pa si tudi ti mrtev?" se obrne

na možaka.

"Aha, tudi jaz sem mrtev, čisto mrtev."

"Tudi ti si mrtev, seveda, se

veda, kajpak, vsi smo mrtvi. Ko

liko časa si pa ti že mrtev, če te

smem vprašati?"

"Cele tri tedne," mu je oni od

govoril.

"Tri tedne že? No, če si že

tri tedne tukaj, ti mora biti pa

vse znano tukaj okoli. Kaj pra

viš, kje bi dobila enega za sti

snuit, tako sem nazarensko že

da niti pljuniti ne morem pošte

no."

V planinah

ZGODBA — Spisal Stanko Canjkar

Gospodični Heleni se dozdeva, da je sodnik zopet neke druge. Njegove besede imajo poseben prizvok, ki je nekoliko podoben najbolj prikritemu oiskanju ljubezni. Kdo naj ve, kaj je njegova prava misel? Ali tudi z drugimi ljudmi tako govori? Ali je kakšna beseda posebej namenjena samo njej in nikomur drugemu? Tako moreš s čisto tujimi ljudmi govoriti o tajnostih srca, pa si vendarle krit pred vsakim osramočenjem. Saj ni, da bi morala beseda veljati tebi. Ako pa jo sprejmeš in to pokažeš, si s tem že odgovoril na vprašanje, ki ga dejansko niti ni bilo. Kaj je to? Sebičnost ali pa obzirnost? Prepričanje, da ti mora vsakdo ob tvoji ljubeznivi besedi pasti k nogam? Ali pa le strah pred žalitvijo, ki bi je več ne moglo zares popraviti?

"Morda smo v tem vsi kakor otroci," pravi dekle čez nekaj časa. "In smo samo tega lačni, čeprav ne priznavamo, da je tako."

"Jaz o tem nič ne dvomim, gospodična Helena. To je glad, ki nas ne ponižuje če se sami ne zavremo. Le da je v vsem tem toliko, zmede. Najbrž zaradi motnosti in nejasnosti naših src, ki so polna nekkih sebičnih želj."

Gospodična ni trdno prepričana, da res vse pravilno razume. Pa ji zaradi tega ni težko. V njej sami dobiva neka lepa misel pravo podobo. Ču- tla, da bi mogla s tem človekom govoriti o vseh skrivnostih svojega življenja, pa bi je ne bilo nič strah. Zaveda se, da to ču- dno ni tisto vsakdanje žu- dno, ki veže dva mlada človeka v krog neke sentimentalne za- ljubljenosti. To, kar sedaj na- staja, je mnogo več. Je za- vest prave človeške povezano- sti, prijateljstva, ki nič ne za- hteva, ljubeznivosti, ki ne bo užaljena, pa čeprav bo vse dru- gače, kakor je bilo v tihih že- ljah zapisano.

"Ljudje smo strašno čudni," nadaljuje sodnik. "Vse si sami skvarimo; vse zožimo in uma- žemo, ker hočemo vse lepo usuznjiti. Tako smo se kot deca trgali za kos potice, dok- ler je nismo razdružili v koš- čke, ki niso bili nikomur več v prid. Tako smo potrgali rože na vrtu, da bi bile same naše, pa potem tudi naše niso bile več, ker so se naglo posušile. Ob vsakem srečanju s člove- kom čutiš razdaljo, ki je vse prevlika, da bi si jo upal pre- bresti. Zato rajši molčiš ali govoriš vsakdanjosti, ki nič ne pomenjajo. Tako govorimo s tujcem, če njegovega jezika ne obvladamo. Nekih praznih fraz smo se naučili, da ne umrjemo od gladi in žeje in da ne osta- nemo preko noči na cesti. To je vse. In ko se razhajamo, smo veseli kakor otroci, ko je šola minila. Dolžnost je oprav- ljena, veseleja pa je bilo tako malo, da ni vredno besede."

"Nama ne bo tako lahko, ko pride čas odhoda," pravi go- spodična in se kar čudi, da si je upala tako iskreno izraziti svojo misel.

"Hvala za besedo, gospodič- na."

"Ni bila samo beseda, gospod- sodnik."

"Vem. In sem vesel, da je tako. Vendar prav zaradi va- šega razumevanja še bolj ču- tim, kako smo si ljudje navad- ni tuji. Koliko nezaupanja je med nami. Dozdeva se ti, da je vsepovsod zanka, v katero se utegneš ujeti. Potem te bodo privlekli vsega zvezanega pred

sodni stol neusmiljenega jav- nega mnjenja, kakor se temu rabljuje prvi, in stvar bo za ve- dno končana."

"Ali se močno bojite takega naglega sode? Videti vam ni."

"Ne vem, če je bojazen. Morda je le stud pred to uma- zano obrtjo. Vsekakor dovolj, da vas veselje mine."

"Vas še ni, sicer bi ne začel- njali vedno znova."

"Saj ne začeljam kar tako."

"Torej izberite?"

"Da, zelo izbiram."

"In kaj vam je znamenje?"

"Ne vem prav. Morda oči, ki toliko povedo, še preden je jezik našel pravo besedo. Ob- raz, roka, kretnja, beseda, smeh, vse in vendar nič do kon- ca in za gotovo. Včasih tudi samo lastna volja; želja, da bi se s kom seznanil proti njego- vi volji, v zasmeh vsem pred- pisom in vsem ograjam, ki so jih ljudje okrog svoje dozdevne lastnine naredili..."

"Vi bi radi povsod neke pra- vice."

"Da, kakor imam pravico do sonca, zraka in zvezd. Kakor imam pravico do ceste in poti, do razgledov in misli, ko so jih drugi našli. Prava tuja lastni- na me ne mika. Njiva, ki je last drugega, ne more biti na isti način moja. Kruh, ki ga je on pridelal, ne sme biti plen moje lenobe. Zena, ki je svo- jo ljubezen navezala na druge- ga moža, ne more iti z menoj skozi življenje. V teh stvareh so moje tako svete kakor ma- terine solze. Toda nad vsem tem je še mnogo mnogo svo- bode, če ljudje niso sužnji..."

V vrhovih dreves je čutiš ne- koliko večji nemir. Listje po- šumeva, kakor da žaluje za soncem, ki se vedno bolj nagiba proti zatonu. Počasi prihaja večer. Treba bo misliti na od- hod.

"Tako naglo mineva čas," meni gospodična, ko se začne- ta vračati.

Lepi trenutki gredo hitro mimo nas," potrjuje gospod- sodnik. "Dajte mi roko, da se mi ne izgubite."

"Saj sem se že izgubila."

"Kako?"

"Sama ne vem, kako. Te dni hodim po nekkih neznanih ces- tah. Ne vem, ali sanjam, ali živim drobci resničnega živ- ljenja. Morda je vse samo 'fa- tomorgana'. Vidim čudovit kraj, ki mi je kakor dom. Ze- na, ki stoji pred hišo, je morda moja mati. In ljudje so do- bri, kakor niso bili še nikoli..."

Komaj še vem za svoje ime. Zdi se mi, da ga še nikoli nisem imela."

"To se more zgoditi. Pa ni tako strašno novo. To je prav vsakdanja smrt navadnega dneva. Drobci našega življe- nja umre, da more nastati pra- vo, lepo jutro."

"Lepo je in skoraj čudovito. Tako lahko mi je ob tem priz- nanju. Zelo sem vesela..."

Ali se vam ne zdi smešno, da tako zmedeno govorim?"

"Sami veste, da ne... Ču- tim le, da je v vaših besedah ne- kaj, česar do sedaj ni bilo."

"To čutite? Škoda, da bodo ti dnevi vse prenegali minili."

"Vse mine. Umre pa samo to, kar je brez moči. Tudi s spomini je tako."

"Oh, spomin je tako malo. Od spominov je težko živeti."

"In vendar nekateri niti tega nimajo."

"To je potem nezasišano uboštvo."

"Kaj hočete! Uboštvo je edino imetje, za katerega se ni treba truditi."

(Dalje prihodnjič).

Liga Katoliških Slovencev v Ameriki

HVALA, MR. RESNIK!

Velikega prijatelja so našli v Vas ubogi zapuščenih in obre- kovani begunci. Veliko lepega ste že napisali v "Ameriški Do- movini" njim v prid. Malokdo zna zapisati tako živo besedo, ki mora seči v srce. Trdno u- pam, da Vaše besede in Vaša agitacija ni bila zastoj.

Iskrema hvala, Mr. Resnik! Kakor Vam bodo hvaležni be- gunci, ko enkrat zvedo za Vaš trud, s katerim jim skušate olajšati nemilo usodo, tako Vam je hvaležna tudi naša LIGA.

Naj Vaš prelep zgled najde mnogo odmeva v naših dobrih ljudeh in Vam vzbudi mnogo posnemovalcev! Čeravno je Vaš "drive" prav te dni menda zaključen, naj pa ne bo zaklju- čeno Vaše in nas vseh delo za pomoč nesrečnim rojakom in rojakinjam, ki že zmerom po- trebujejo pomoči, kakor priča na primer tu objavljen izvelek iz pisma neke begunske matere

Iz pisma begunske matere

Oprostite, da se Vas drznem zopet nadlegovati. Ne morem si kaj, da Vam ne bi zopet pisala. Kakor sem že omenila, živi na- ša družina v begunstvu v prav obupnem stanju. Pomoči pa ni od nikoder. Toda čeprav sva tu- di oba z možem zelo potrebna podpore, ne prosim za nju. Ali moje dete to moje ubogo dete joče in me sprašuje: Ma- mica, kje boš dobila kaj za je- liti? O, rojaki dragi, za to mo- je dete prosim podpore. Moja mala Lučka (Lucija) mora že prva leta svojega življenja to- liko trpeti! Svojo obleko raz- rezujem, da zanjo kaj naredim. Pa to ni poglavito. Toda kje je hrana? Najhujše materino trpljenje je v tem, ko vidi o- troka lačnega, pa ne more po- magati.

Pa vse to trpljenje še ni vi-šek vsega, tako je podobno. Bi- la je tu posebna komisija, ki nas je zaslila po abecednem redu, in dobili smo mogle, da bomo morali iz taborišča, ka- mor kdo hoče... Za nekako 200 ljudi je bilo že kar zapisa- no, da moramo iti... K sreči je prišla druga komisija, ame- riška, in nam dovolila, da osta- nemo še kaka dva meseca. Moj Bog, kam bomo šli? Kam naj gre uboga mati z neboljnim otrokom? Ali nam res ostane samo še beračenje od hiše do hiše — med tujimi ljudmi in v tuji deželi, ki sama nima od- več... Pa ko bi bila jaz ena sama taka mati! Moj Bog, kje bo znanpre vsaj streha nad na- šimi glavami!

Zato lepo prosim usmiljena srca rojakov v Ameriki: Ne po- zabite nas! Morda se Vam vi- dim vsiljiva s tem svojim pi- smom, toda verjemite, da me je le najhujša sila prignala do pi- sanja. Saj veste! Česa ne bi mati storila za svoje dete!

Pozdravljam Vas in vse ame- riške Slovence, ki čutijo z na- mi, tako nesrečnimi svojimi brati in sestrami. Saj bi se kamnu smilili, kaj bi se ne Vam! Bog blagoslovi Vas in vse, ki z Vami sodelujejo na našo pomoč. Naj Bog vsem ti- sočkrat povrne, ko skušate lajšati našo usodo, ki nismo sami krivi naše nesreče.

Pozdrav!

Begunska mati M. B.

OPOZORILO

Ponovno opozarjamo na to, da je sedaj mogoče pakete po- šiljati naravnost v Avstrijo, bodisi na Tirolsko, Koroško ali Štajersko. Zato naj nihče več ne skuša kaj blaga za begunce v Avstrijo pošiljati preko Rima. Dokler ni bilo direktne poti, so v Rimu radi posredovali. Vselej pa niso mogli in nekaj tako poslanih paketov se je, ka- lor je podobno, res izgubilo.

Nadalje pa v Avstrijo po- šiljajte svojim naravnost na nji- hove naslove. Ako želite kaj več pojasnil, jih dobite na do- mačo pošto.

Kar se tiče denarnih pošilja- tev beguncem, vam rada še na- dalje posreduje pošiljanje LI- GA, samo natanko označite na- slove onega, komur želite posla- ti svoj dar. Seveda to velja samo za begunce, ki so izven svoje domovine. V Slovenijo po- šiljajte naravnost — toda tudi tam so mnogo bolj veseli pake- tov kot pa denarja. Pa saj vam sami tako sporočajo od tam.

GOVOR DR. CIRILA SIR- CELJNA OFM NA BARA- GOVEM DNEVU

(Dalje)

Ko je Friderik Baraga prvič potoval v Ameriko, se je dne 23. novembra 1830 ustavil v Parizu na Francoskem. Življe- nje v mestu je napravilo nanj zelo slab vtis, tako čitamo v knjigi, ki popisuje delo Fri- derika Barage. Z žalostjo je gle- dal, kako so Francozi postavi- ljali spomenike revolucionar- jem in kako prazne so bile cer- kve. Domačim je pisal, da je v Parizu maševal v eni glavnih mestnih cerkva, pa je videl le tri osebe pri maši. Iz dna ža- lostne duše je zapisal v tistem pismu: O ti ljuba Ljubljana, kako majhna si v primeri s Pa- rizom, vendar vidiš vsak dan toliko svojih otrok, kako po- božno k maši hite!

Preden je nastopil svojo morskot pot proti Ameriki, je še enkrat popisal v pismu do- mov svoje vtise v Parizu. Tako- le piše:

"V Parizu sem postajal ve-

dno bolj žalosten, čimdalje sem se mudil v njem. Tam ni videti in ne slišati drugega, kot zaničevanje vsega svetega in božjega, ter brezumno uporni- sko hlepenje po svobodi, katero pa vidijo le v tem, da se naj človek oprosti vsega, kar bi blagodejno brzdalo njegovo vo- ljo, ki je tako pokvarjena in k hudemu nagnjena."

(Dalje prihodnjič)

Rev. Alojzij Medic OFM.
Box 608
Lemont, Illinois.

MALI OGLASI

Stiskalnica naprodaj
Naprodaj je stiskalnica za grozdje, za pol tone, na rjuhe; z njo se proda jack in mlin. Vprašajte na 1003 E. 64 St. (182)

Hiša naprodaj
Naprodaj je hiša na 60. cesti, blizu Superior Ave. 5 sob zgo- rej, 5 spodaj. Zglasite se pri lastniku pred 1 popoldne na 1257 E. 59. St. spodaj. (182)

Za 4 družine
Na 71. cesti je naprodaj hiša za 4 družine, 3 sobe vsaka in vsako stanovanje s kopalnico; dvojna garaža; lepi dohodki. Vprašajte na 1126 E. 61 St. (183)

JOHN ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohoštvo.
IVanhoe 4221
18115 NEFF ROAD

POPRAVA RADIJEV
LEDENIC
PRALNIKOV
ELEKTRIČNE
POTREBŠČINE
Vse delo garantirano
Mi pridemo iskat in pripeljemo nazaj.
Pod novim vodstvom
Točna postrežba.
ST. CLAIR
APPLIANCE CO.
7502 ST. CLAIR AVE.
EN 7215

4-dnevna postrežba
KVALITATIVNO ČIŠČENJE IN LIKANJE
Konchan Dry Cleaners
4808 Superior—Express 2646
Zastoj pridemo iskat in pripeljemo nazaj.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000
Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, po- šteti in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, ranne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglost.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdala najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, po- trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

Iz predpriprav za spopad. — Tami Mauriello, ki se bo 18. septembra poprijel z boksarskim prvakom Joe Louisom pri počitku po dolgih in utrudljivih večerah za tadam. Slika je bila posneta v njegovem vežbališču v Neptune, N. J.

DELO DOBIJO

VEČ POMOČNIC ZA
CAFETERIJO
SE SPREJME

Delo je v čisti, zdravi okolici

Morajo razumeti in govoriti angleško

Samo snažne, čiste in lične mlade ženske od 20 do 35 let starosti naj se priglasijo

\$29 za 40 ur dela na teden

Hrana in uniforme zastoj.

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone Company
soba 901
700 Prospect Ave.

Za hišna dela
Delo dobi dekle za splošno hišna opravila. Zglasite naj se na 478 E. 152. St. (182)

Za hišno delo
Sprejme se ženska za hišno delo, 2 dni v tednu, 75 centov na uro in voznina. Pokličite GL 7749. (183)

Za prekladanje tovora
Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9. St. in Broadway
Plača 93¹/₂ c na uro
Čas in pol za nad 8 ur.
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulfr

Nickel Plate R. R. Co.
E. 9th & Broadway (185)

MALI OGLASI

Furnezi
Novi furneri za premog, plin, olje, goriko vodo ali paro.
Resetting \$15 — čiščenje \$5
premenjamo stare na plin ali olje
Thermostat
Chester Heating Co.
1193 Addison Rd. — EN 0487
Govorimo slovensko (x)

Popravljamo ure
Postrežba v 7 dneh. Mi ne ugiblujemo, mi popravimo, da boste zadovoljni.

Frances Jewelry Store
15701 Waterloo Rd.
Tel.: KE 7075
(x-Oct. 4)

Pozor, veterani!
Na 74. cesti blizu St. Clair Ave. sta naprodaj 2 hiši po 2 družini, ena spredaj, ena za- dej, se lahko razdali v 2 parce- li; jako moderne hiše. Zglasite se na 6704 St. Clair Ave., ali pokličite KE 4963. (182)

Dve hiši na 1 lotu
Naprodaj sta 2 hiši na enem lotu, 1006-1008 E. 63. St. sever- no od St. Clair Ave.; ena je za 3 družine, ena pa zidana za 4 družine. Podrobnosti izveste na 1433 E. 53. St. (182)

Stanovanje išče
Nov zakonski par bi rad do- bil 2 ali 3 sobe. Kdor ima kaj primernega, naj pokliče HE- 3347. (182)

Dve peči naprodaj
Naprodaj sta 2 peči na pre- mog, v dobrem stanju. Vpra- šajte na 1233 Norwood Rd.

POZOR!
Ako bi radi stiskali grozdje doma, imate zdaj lepo priliko. Prodajam skoro popolnoma novo prešo skupno z velikim jackom. Lahko se stisne pol tone grozdja naenkrat. Baza stiskalnice je okovana z bakrenimi ploščami. Cena je samo \$25. Zglasite se pri John Benčiču, 1371 E. 41. St. (183)

DEKLETA IN ŽENE!

Za fine Sterling suknje, sate all kože, direktno iz tovarne po najniž- jih cenah v Clevelandu na Will-Call, pokličite

BENNO B. LEUSTIG

1034 ADDISON RD. ENdicott 3426

Poslednji dnevi Pompejev

ROMAN

Večkrat so morali počivati, ali končno so z neverjetno vztrajnostjo vendarle dospeli do morja, kjer so se priklopili družbi, ki je — pogumnejša od vseh drugih — sklenila, da bo rajši kljubovala vsem novim nevarnostim nego bi ostala še nadalje na suhem in gledala te strašne prizore. — V temi so se vkricali na ladjo, in ko so se oddaljili od brega, so žareči toki ognjenika zopet rdečkasto osvetlili mirne valove.

Jone je zaspala, popolnoma onemogla in utrujena, v Glavkovem naročju. Nidija pa mu je ležala pri nogah. Prašni in pepelni dež je padal po morju in pokrival tudi krov. Ta belkasti dež so nesli vetrovi na najbolj oddaljene morske obale. Začudno ga je gledal črni Afrikanec in opazovali so ga celo na obalah Egipta in Sirije.

DESETO POGLAVJE.

Drugo jutro. — Nidijin konec.

Ljubko in lahko je ležala zopet jutranja zora na morskih valovih! — Vetrovi so se potolažili in meglice so se razpršile z leskajočimi se modrine onega divnega morja. Na vzhodu so pričele igrati vse mogoče barve skozi redke oblake, oznanjujoče solnčni vzhod; zdanilo se je zopet v vsej krasoti južnega podnebja. — Toda gosto in temno je še plaval tam v daljavi uničujoči oblak, v katerem so pričali rdečkasti pasovi, ki so sicer čedalje motnje žareli, da ni še ugasnil iz gore sredi "požganih poljan". Izginili so beli zidovi in blesteci stebri, ki so krasili prijazno obal. Pusti in prazni so ostali bregovi, na katerih sta se še večer dvigali mesti Pompeji in Herkulanum. Ljubljena morja sta bila iztrgana njegovemu objetu! Stoletja in stoletja bo mogočna mati stezala svoje azurne roke, ali ne najde ju nikdar več, — žalostno opakujoča grobišča izgubljenec.

Mornarji niso pozdravljali, kakor navadno, vzdravivše se jutranje zarje — prihajala je prepočas in bili so tudi utrujeni za take pojave vese-

lja — toda globok šepet zahvale je prihajal na ustnice tem čuvajem dolge noči. Pogledovali so drug drugega in se smehljali — kajti dobili so novega poguma — in čutili so, da so prijadrali na prijaznejši svet in da vlada nad njimi bog. In najbolj utrujeni so zdaj, ko je nevarnost minula, globoko zaspali. Odpočili so se po dnevu, ker niso mogli v oni strašni noči, in ladja je lahko drčala po mirnih valovih. Tam v daljavi tudi begunci, in pogled na vitke jambore in bela jadra je vlivl pomirjujoče čustvo varnosti. Koliko ljubih prijateljev, ki so jih smatrali že za izgubljene, se je moglo rešiti tamkaj na njih!

Med počitkom splošnega spanja je Nidija tiho vstala. Nagnila se je Glavku čez obraz — čutila je njegovo globoko dihanje — boječe in žalostno ga je poljubila na čelo in na ustnici ter ga prijala za roko, — ali ta je ležala v roki Joni ni, — Nidija je vzdihnila iz globine srca in mračen duh je objel njeno obličje. Še enkrat je poljubila Glavkovo čelo. — "Naj te blažslove bogovi, Atenec!" — je zašepetala — "bodi srečen s svojo izvoljenko! — Ah, moje življenje nima več smotra na svetu!"

Pri teh besedah se je obrnila v stran. Počasi je lezla ob robu ladje na drugi konec; tam se je nagnila čez rob navzdol — hladna pena ji je rosila vroče čelo.

"Poljub smrti!" — je mislila, "dobro mi došel!"

Prijetna sapica se je igrala z njenimi kodri, — popravila si jih je z obraza in povzdignila svoje oči — tako nežne in vendar mrtve — proti nebu, čegar modrega oboka ni videla nikdar!

"Ne, ne!" — je dejala polglasno; "ne morem prenašati tega; to je ljubosumna, strastna ljubezen — ona pretresa moje dušo v najskrivnejših globočinah! — Mogla bi ga zopet razžaliti — o, jaz nesrečnica! — Rešila sem ga, dvakrat sem ga rešila — zakaj naj bi zdaj o. Pravilo, da se ti ne zdi mo-

srečno ne umrla? — Nejgova rešitev je zadnja blažila misel, ki mi more biti podeljena. O, sveto morje, čujem, kako me vabi tvoj glas — ki je mikaven in čist! — Pravijo, da tvoj objem onečaščuje in da tvojim žrtvam ni dovoljeno iti čez usodepolni Stiks — pa bodi! — Tudi tam ga ne maram več srečati, kajti bil bi še vedno pri njej! — Pokoj, pokoj, pokoj, — drugače ni več elizija za sree, kakršno je moje!"

Mornar, ki je bil zaspal na krovu, je slišal lahko pljuskanje v vodi. Še ves zaspan je videl nekaj belega plavati v valovih, ki jih je ladja hitreje rezala; ali kmalu se je izgubilo vse. — Zopet je legel in sanjal o domačiji in svojih otrocih.

Ko sta se zaljubljenca zbudila, sta takoj pogrčila slepo deklico. Nikjer je niso našli; nihče je ni videl od zjutraj. Preiskali so vsak kotiček na ladji, ali niso našli sledu za njo. Skrivnostna od prvega začetka do konca je Teselka izginila za vselej s tega sveta! Molče sta uganila usodo in Glavk in Jone sta se oklenila tesneje in jokala kakor za umrlo sestro.

ZADNJE POGLAVJE.

- Konec vsega. -

Glavkovo pismo Salustu — deset let po razdejanju Pompejev.

Atene.

Glavk svojemu ljubljenu Salustu! —

"Pozdrav in zdravje!"

Vabiš me, naj bi te obiskal v Rimu — ne, Salust, pridri rajši ti k meni v Atene! — Odpovedal sem se cesarskemu mestu, njegovemu šumnemu vrvenju in nečimernemu veselju. Zdaj hočem preživiti vse svoje dni v domovini. — Duh naše minule veličine mi prija bolj nego va-

še sijajno in divno življenje. — Noben drug kraj na svetu mi jih je z obraza in povzdignila svoje oči — tako nežne in vendar mrtve — proti nebu, čegar modrega oboka ni videla nikdar!

"Ne, ne!" — je dejala polglasno; "ne morem prenašati tega; to je ljubosumna, strastna ljubezen — ona pretresa moje dušo v najskrivnejših globočinah! — Mogla bi ga zopet razžaliti — o, jaz nesrečnica! — Rešila sem ga, dvakrat sem ga rešila — zakaj naj bi zdaj o. Pravilo, da se ti ne zdi mo-

goče, da bi se mogel veseliti življenja pod temi turobnimi razvalinami minulega veličastva. In divno mi opisuješ sijaj Rimu in razkošja na cesarskem dvoru. — Ne Salust — "non sum qualis eram" — nisem več, kar sem bil nekaj! Usoda mojega življenja je ohladila vročo kri moje mladosti. Moje zdravje, po trpljenju one boleznih mukah v zaledenem zraku one ječe, ni več dobilo prejšnje svežosti in moči. Duh moj se še ne more otresti strašnih spominov na zadnji dan v Pompejih — na ona strahovita razdejanja — na našo ljubljenost, zvesto Nidijo! — Postavlil sem ji spomenik, ki ga gledam vsak dan iz svoje sobe. — Jone nabira cvetlice, a z njimi vsak dan jaz sam okrasim njen spomenik. Bila je vredna spomenika v Atenah! —

Pišes mi, da pridobiva sekta kristjanov v Rimu čedalje več pristašev. Salust, tebi smem zaupati svojo skrivnost; veliko sem razmišljal o tej veri — in sem jo končno tudi sprejel. Po zadnjem dnevu Pompejev sva prišla z Olintom še enkrat skupaj; takrat je bil sicer rešen, ali pozneje, ah, je umrl mučeniške smrti za svojo vero. Učil me je spoznati po moji rešitvi iz levovega žrela vsemogočnost neznanega Boga! Poslušal sem njegove besede — in verjel sem ter začel častiti pravega Boga. Moja nad vse ljubljena Jone tudi spoznava to vero, — to je vera, Salust, ki s

STEVE F. PIRNAT

6516 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND 3, OHIO

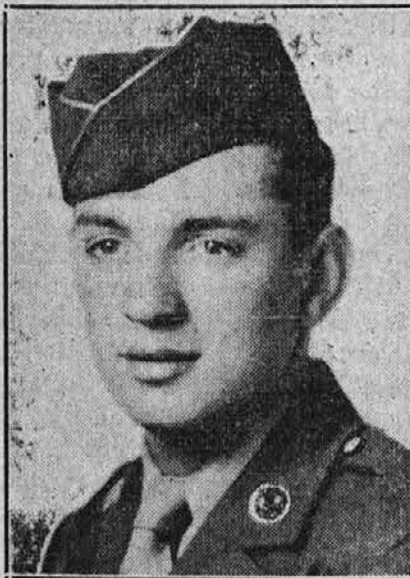
POŠILJA DENARNA NAROČILA v evropske države; vse pošiljate vse jamčeno.

PRODAJA ZABOJE za obleko in drugo ter sprejema pakete in vse potrebno uredi za odposlani v stari kraj.

VSI URADNI NOTARSKO POSLE, kamor se cenjeni rojaki vedno lahko zaupno obrnejo za točno in vpludno postrežbo.

STEVE F. PIRNAT

1924

1944

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE ODKAR SMO V KRUTI VOJNI TAKO NESREČNO IZGUBILI NAŠEGA PRISRČNO LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SINA

Pfc. Steve J. Markolia

ki je dne 17. septembra 1944 na bojnem polju v najlepši mladosti dal svoje vse, namreč tako mlado življenje.

Kdo opisal bi vso žalost, solze grenke kdo bi jih preštel? Sovražna krogla vzela Tebi je življenje, ki bilo je nam v tolažbo in veselje.

Zdaj vedno mlad in vedno v spominu med nami boš živel do konca dni, in oni ki danes se Te spominjamo, so tisti, ki so Te najbolj ljubili.

V oddaljeni zemlji že dve leti počivaš in ni mogoče nam okrasiti Tvoj grob, pa pošiljamo šopek rožnih vencov spleten, ki naj bo Tvoji duši v trajen blag spomin.

Tvoji dragi žalujejo, ki Te zelo pogrešajo: STEVE in KATHERINE MARKOLIA, starši. Cleveland, O. 17. septembra 1946.

Važno za pošiljatelje denarja preko morja

Kraji, kamor se zdaj lahko pošlje tuja valuta, so se zvišali v številu in American Express služi vsem. 36 predvojnih uradov že posluje v inozemstvu. Zanesljiva in svetovna American Express postrežba vam da preprost in varen način pošiljanja denarja v tujino po zmerni ceni z izbiro pošte, zračne pošte ali kabla.

To je važno za vas, ker zdaj kot nikoli prej potrebujete pripomočke American Express za pošiljanje denarja, da doseže vaše drage v redu.

To postrežbo lahko dobite na vsakem uradu American Express, Railway Express uradih ter v tisočih podagencijah in bankah po vseh Zed. državah.

AMERICAN EXPRESS
Foreign Remittances

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo družino in odvzela preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

JOHN OGRIN

ki ga je Bog nanagloma poklical k sebi in je spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče mirno za vedno zaspal dne 17. avgusta 1946 v starosti 69 let.

Doma je bil iz Stare Vrhunice. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo ga spremili na Calvary pokopališče dne 21. avgusta 1946, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje matere zemlje.

Prisrčno se želimo tem potom najprvo zahvaliti Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvarju za opravljeno slovesno sveto mašo in ganljive cerkvene obrede.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so nam bili v tolažbo in pomoč in nam kaj dobrega storili v tem najbolj žalostnem času. Ravno tako prisrčna hvala vsem, ki so ga prišli pokropiti, vsem, ki so z nami čuli ter se udeležili svete maše in pogreba.

Posebno se pa prav lepo zahvaljujemo bratu pokojnega Mr. Frank Ogrinu in sinu, ki sta prišla sem iz Medina, Ohio, ter se poslovila od njega ob krsti in ga z nami spremila na pokopališče.

Globoko hvaležni izrekamo našo prisrčno zahvalo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s tako številnimi krasnimi venci.

Enako se globoko hvaležni zahvaljujemo tudi vsem, ki so darovali za svete maše za mirni pokoj blage duše.

Iskrena hvala tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Naša prisrčna zahvala naj bo izrečena članom društva Naprej, št. 5 SNPJ, za udeležbo pri zadnjem sprevedu, posebno pa nosilec krste, ki so ga spremili do groba in položili k večnemu počitku.

Iskreno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Jos. Zele in Sinovi za vso prijazno postrežbo in lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Predragi in nikdar pozabljeni soproj in ljubljeni oče, kako prazno je v hiši, odkar si nas zapustil, ker Bog Ti je uro odločil in Te nagloma odzvel od nas. Žalosti in globoko potrži nad Tvojo izgubo pošiljamo prošnje k Bogu, da naj Ti sedaj podeli večni mir v zasluženem večnem počitku. Večna luč naj Ti sveti in lahka naj Ti bo ameriška zemlja.

Žalujoči ostali:

HELEN OGRIN, soproga;
ANGELA, poročena METLIKA, HELEN poročena RUPNIK, hčeri;
RUDOLPH, JOHN, LOUIS, sinovi;
JOSEPH METLIKA in JOSEPH RUPNIK, zeta;
MARY in ALICE, sinahi;
JIMMY, KENNY in THOMAS, vnuki;
CAROL in KATHLEEN, vnukinji.
V Medina, Ohio, zapušča žalujočega brata FRANKA OGRIN.

Cleveland, Ohio, 17. septembra 1946.

Klic!

Mi imamo fino izbiro fonografov, ki se navijajo na roko in pripravi za preko morja; stanejo samo \$19.00. Imamo tudi namizne modele radijev, ur in veterne. Kupite si jih, dokler je še zaloga.

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

EN 4808

Močno PIVO na zaboj \$3.29 in depozit

Seznajte se z našo postrežbo. Da vam pripeljemo na dom pokličite BR 2626

STAN'S BEVERAGES

7502 UNION AVE.

V BLAG SPOMIN

ŠESTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA ISKRENO LJUBLJENEGA IN NEPOZABNEGA SOPROGA, OČETA IN BRATA

Joseph Hočever

ki ga je Bog poklical k sebi dne 17. septembra 1940.

Šest let se žalostno spominjamo, kako zapustil si svoje drage, nam vsem težko je pri srcu, ker preneglo smo te izgubili, zdaj pri Bogu večno srečo uživaj.

Žalujoči ostali:

SOPROGA, SINOVI in HČI; STARŠI in BRAT.

Cleveland, O., 17. septembra 1946.